

การพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทย*

นัยนา เกิดวิชัย¹เสกสรรค์ นิสัยกล้า²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทุนทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบัน 2) เปรียบเทียบระดับทุนทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบันจำแนกตามปัจจัยภูมิหลังของตำรวจ 3) วิเคราะห์องค์ประกอบทุนทางสังคมของตำรวจไทย และ 4) ศึกษาแนวทางการพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร จำนวน 1,000 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น การศึกษาแนวทางการพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบบันทึกเอกสาร 2) แบบสอบถามและ 3) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา คำร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี LSD และการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ผลการวิจัยพบว่า ระดับทุนทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก จำแนกตามปัจจัยภูมิหลังของตำรวจ คือ อายุ วุฒิการศึกษา สถาบันการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประสบการณ์การทำงาน ชัยยศและสังกัดภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุนทางสังคมของตำรวจไทยประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เครือข่ายทางสังคม 2) ความรับผิดชอบ 3) ความไว้วางใจ 4) วัฒนธรรมองค์กร 5) การสื่อสาร และ 6) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน ส่วนแนวทางการพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทย มีดังนี้คือ 1) จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทย ให้มีการกำหนดนโยบาย แนวทางและกรอบแนวคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์การ 2) จัดทำแผนที่ทุนมนุษย์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 3) โรงเรียนนายร้อยตำรวจพิจารณาบทบทวนปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น 4) ศึกษาสภาพแวดล้อมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรในส่วนที่ไม่เกื้อกูลต่อความเจริญก้าวหน้าของตำรวจไทย 5) หน่วยงานในสำนักงานตำรวจแห่งชาติประชาสัมพันธ์ช่องทางการสื่อสารให้ชัดเจน รวมทั้งนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสนับสนุนระบบการสื่อสาร 6) นำกระบวนการของเกลียวความรู้มาดำเนินการเพื่อสร้างความรู้และภูมิปัญญาที่อยู่ในตัวของตำรวจแต่ละคนออกมาเป็นความรู้และภูมิปัญญาที่เปิดเผย และ 7) แก้ไขกฎหมายว่าด้วยตำรวจให้เอื้อต่อการพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทย

คำสำคัญ: ทุนทางสังคม / ตำรวจไทย / การพัฒนาทุนทางสังคม

* บทความวิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. 2554

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

² อาจารย์, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

The Social Capital Development of The Royal Thai Police *

Naiyana Girdwichai¹

Sekson Nisaikla²

Abstracts

The objectives of this research are 1) study the level of social capital of Thai police under The Royal Thai Police nowadays, 2) compare the level of social capital of Thai police according to individual backgrounds, 3) analyze the components of social capital of Thai police, and 4) develop the guidelines for improvement of social capital of Thai police. A sample group of 1,000 police were selected by stratified random sampling from the population of 33,225 populations who are commissioned police officers under The Royal Thai Police. Quantitative research is used in characterizing the levels of social capital with 18 commissioned police officers. Research tools are 1) document recording forms, 2) questionnaires, and 3) quasi-structure interview forms. Data are analyzed by content analysis, percentage, frequencies, and mean value including standard deviation, t-test, One-way Analysis of Variance, LSD and factor analysis.

The results of this research showed that the level of social capital of Thai police nowadays was at the high level. The level of social capital of Thai police varied significantly according to individual backgrounds including age, education, bachelor degree institute, job experience, ranking and workplace at the .05 level. There was no significant difference between sex. According to analytical results concerning social capital of Thai police, it consisted of six components: 1) social network, 2) responsibility, 3) trust, 4) organizational culture, 5) communication, and 6) work efficiency and productivity. Moreover, the guideline for developing social capital should consist of all those 6 factors with following figures: 1) Set up Committee of Social Capital Development for Thai police to define a policy guideline and conceptual framework for strategic planning. 2) To make human capital map of The Royal Thai Police by surveying and setting information technology system. 3) Royal Police Cadet Academy should improve and update all curricula by adding ethic courses, focusing on practical learning and supporting teachers in academic work improvement for being a police knowledge hub. 4) To continuously study The Royal Thai Police's context for Thai police development. 5) All sections in The Royal Thai Police should clearly announce communication channels including supportingly provide the new technology for communication system. 6) Using Knowledge Spiral or SECI Model to uncover tacit knowledge for all police so that they can easily approach that explicit knowledge. 7) To improve the law supporting social capital of Royal Thai Police.

Keywords: Social capital / The Royal Thai Police / Social capital development

* Research Article from the Thesis for the Doctor of Public Administration Degree, Public Administration Program, Ubon Ratchathani University, Thailand, 2011

¹ Ph.D. Candidate in Public Administration, Ubon Ratchathani University.

² Lecturer, Department of Public Administration, Ubon Ratchathani University (Thesis Advisor)

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

ตำรวจมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมเพราะเป็นผู้รักษากฎเกณฑ์ของสังคมซึ่งได้แก่กฎหมาย ป้องกันมิให้ผู้ใดละเมิดอันจะเป็นผลให้สังคมเกิดความยุ่งเหยิงเสียหาย หากมีผู้ละเมิดตำรวจต้องทำการ ระวังปราบปราม นำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินการตามกฎหมาย ตำรวจจึงเป็นผู้รักษาวินัยของสังคม ความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย ความสงบสุข และความมั่นคงปลอดภัยความถูกต้องเป็นธรรมในบ้านเมืองจะมีมากน้อยเพียงใดจึงขึ้นอยู่กับตำรวจซึ่งมีหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย ในภาวะที่สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว เป็นผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องที่สลับซับซ้อน ยุ่งยากขึ้น มีผู้เปรียบเทียบการแข่งขันกีฬาเหมือนกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ผู้เล่นกีฬาเปรียบเสมือน คนในสังคมซึ่งมีบทบาทและสถานภาพแตกต่างกันออกไป กติกาการแข่งขันเปรียบเสมือนกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่ใช้อยู่ในสังคม ผู้ที่จะมาเป็นกรรมการตัดสินให้การแข่งขันดำเนินชีวิตของคนในสังคมเป็นไป ตามกฎกติกา คือ ตำรวจ (สุวรรณ สุวรรณเวช.2540: 9-10) ด้วยอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบและลักษณะ งานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคม ประกอบกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปขององค์กรตำรวจ จึงมีความ จำเป็นที่องค์กรตำรวจจะต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดการบริหารจัดการในบริบทเก่าเป็นการบริหารจัดการใน บริบทใหม่และพัฒนางานองค์กรให้ก้าวทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ซึ่งจะต้องอาศัยกระบวนการ เพื่อการปรับเปลี่ยนและพัฒนางานองค์กรให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

จากการที่ธนาคารโลกได้เน้นเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนในศตวรรษที่ 21 ว่าเป็นการพัฒนาในรูปแบบ ที่หลากหลายในเชิงสหวิทยาการซึ่งต้องบูรณาการความหลากหลายให้สอดคล้องสมดุลกัน ประกอบด้วย ปัจจัยทุนที่สำคัญ 5 ประการคือทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางกายภาพ ทุนทางมนุษย์ ทุนทางธรรมชาติ และทุน ทางสังคม บรรดาทุนที่สำคัญทั้ง 5 ประการนี้ ทุนทางสังคมเป็นปัจจัยทุนที่ได้รับความสนใจ และยอมรับว่า มีความจำเป็นและเหมาะสมต่อการพัฒนาองค์กรและประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง (World Bank, 2006) เมื่อทุน ทางสังคมเป็นปัจจัยทุนที่เป็นที่ยอมรับว่ามีความจำเป็นและเหมาะสมต่อการพัฒนาองค์กรและประเทศชาติ ในการพัฒนาองค์กรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงควรที่จะนำทุนด้านทุนทางสังคมมาใช้โดยการเริ่มที่ การพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทย

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวมานี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและ แสวงหาคำตอบว่าระดับทุนทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร ตำรวจไทยที่มีปัจจัยภูมิหลัง แตกต่างกันจะมีระดับทุนทางสังคมแตกต่างกันหรือไม่ องค์ประกอบทุนทางสังคมของตำรวจไทยมี อะไรบ้าง และจะมีวิธีการใดที่จะพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทย เพื่อให้เป็นทุนที่สามารถใช้ในการ ดำเนินงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ประสบความสำเร็จ เจริญก้าวหน้าและสามารถปฏิบัติหน้าที่ ดูแลและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนพลเมืองของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงเห็นว่า “การพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทย” เป็นเรื่องสำคัญที่สมควรได้รับการศึกษาวิจัยเพื่อ ประโยชน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทย

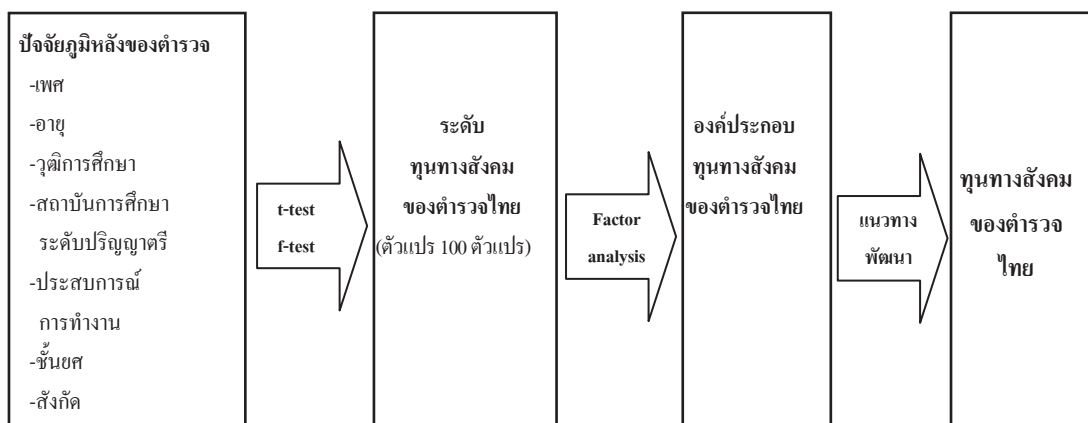

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทุนทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบัน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับทุนทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบันจำแนกตามปัจจัยภูมิหลังของตำรวจ
3. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทุนทางสังคมของตำรวจไทย
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทุนทางสังคมที่สำคัญของนักวิชาการดังต่อไปนี้มาบูรณาการเข้าด้วยกัน ประกอบด้วย ฮานิแฟน (Hanifan) บูร์ดิเยอร์ (Bourdieu) โคลแมน (Coleman) ฟูกูยามา (Fukuyama) วูลค็อกและนารายัน (Woolcock and Narayan) พรีตตี้และวาร์ด (Pretty and Ward) โคเฮนและพรูแซก (Cohen and Prusak) พัทนัม (Putnam) ธนาคารโลก (World Bank) องค์การความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ (OECD) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) บุญทัน ดอกโรสง แนวคิดทุนทางสังคมจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วจึงสรุปความหมายของทุนทางสังคมของตำรวจไทย เพื่อเป็นกรอบในการวิจัยในครั้งนี้ว่า “ทุนทางสังคมของตำรวจไทย หมายถึง ความสัมพันธ์ทางสังคมของตำรวจไทยที่เอื้อให้เกิดประโยชน์ต่อความร่วมมือร่วมใจสนับสนุนและประสานงานกัน เพื่อบรรลุผลประโยชน์ร่วมกันของสังคม” และนำแนวคิดองค์ประกอบทุนทางสังคมของนักวิชาการดังกล่าวมาศึกษาและสังเคราะห์ตัวแปรทุนทางสังคมของตำรวจไทย เพื่อนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบทุนทางสังคมของตำรวจไทย ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทุนทางสังคมของตำรวจไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนและนำแนวคิด ทฤษฎีและการศึกษาวิจัยของ โคลแมน (Coleman) พัทนัม (Putnam) ชูลส์ (Schultz) ธนาคารโลก (World Bank) และบุญทัน ดอกโรสง มาบูรณาการเข้าด้วยกัน สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทุนทางสังคมของตำรวจไทย ได้แก่ ปัจจัยภูมิหลังและทุนมนุษย์ของตำรวจ จากการที่ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งแสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดจากการสังเคราะห์วรรณกรรมของไทยและต่างประเทศ ดังนี้ ประการแรก ส่วนที่เป็นแกนกลางของกรอบแนวคิดในการวิจัย คือ ทุนทางสังคมของตำรวจไทยที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทุนทางสังคม แล้วสังเคราะห์ตัวแปรทุนทางสังคมของตำรวจไทยได้ 100 ตัวแปร นำมาศึกษาระดับทุนทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบัน

ประการที่สอง ผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบระดับทุนทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบันจำแนกตามปัจจัยภูมิหลังของตำรวจ ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) วุฒิการศึกษา 4) สถาบัน การศึกษา 5) ประสบการณ์การทำงาน 6) ชั้นยศ และ 7) สังกัด

ส่วนลำดับถัดมาในประการที่สาม เป็นการศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบทุนทางสังคมของตำรวจไทย โดยการศึกษาจากตัวแปรทุนทางสังคมของตำรวจไทย 100 ตัวแปร ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Factor analysis) เพื่อให้ได้องค์ประกอบทุนทางสังคมของตำรวจไทยที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การศึกษาหาแนวทางการพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทยตามองค์ประกอบในแต่ละด้านตามที่ได้วิเคราะห์มา

สุดท้าย ประการที่สี่ ผู้วิจัยต้องการศึกษาแนวทางการพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทย โดยศึกษาว่าการพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทยตามองค์ประกอบแต่ละด้านควรทำอย่างไร ปัญหาอุปสรรคของการพัฒนาแต่ละด้านมีอะไรบ้าง และมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed method) โดยใช้ทั้งวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือตำรวจไทย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 33,225 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณได้แก่

ตำรวจชั้นสัญญาบัตร สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 1,000 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของทาบซนิค และฟิดล (Tabachnick and Fidell, 1996: 640) ที่กล่าวว่า ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Factor analysis นั้นจะต้องมีขนาดของกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ประมาณ 1,000 ตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi staged random sampling) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ตำรวจชั้นสัญญาบัตร สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 18 คน ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยภูมิหลังของตำรวจ ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) วุฒิการศึกษา 4) สถาบันการศึกษาในระดับปริญญาตรี 5) ประสบการณ์การทำงาน 6) ชัยยศ และ 7) สังกัด
2. ตัวแปรตาม คือ ทูทางสังคมของตำรวจไทย จำนวน 100 ตัวแปร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบบันทึกเอกสาร (Document recording forms) ใช้ในการศึกษาทูทางสังคม
2. แบบสอบถาม (Questionnaires) ใช้ในการศึกษาระดับทูทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบัน เปรียบเทียบระดับทูทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบัน จำแนกตามปัจจัยภูมิหลังของตำรวจ และการวิเคราะห์องค์ประกอบทูทางสังคมของตำรวจไทย
3. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Quasi-structure interview forms) ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทูทางสังคมของตำรวจไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การสร้างกรอบแนวคิดทูทางสังคมของตำรวจไทยในเบื้องต้น ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ในด้านเพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถาบันการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประสบการณ์การทำงานในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ชัยยศ และสังกัด ใช้สถิติเชิงพรรณนา หาค่าความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage)
3. การวิเคราะห์ระดับทูทางสังคมของตำรวจไทยจากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยเกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล กำหนดเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981)
4. การเปรียบเทียบระดับทูทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบันจำแนกตามปัจจัยภูมิหลังของตำรวจ ใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 กรณีที่ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม และใช้วิธีการวิเคราะห์ความ

แปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีมากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD

5. การวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Factor analysis) โดยการวิเคราะห์แบบองค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis) ด้วยวิธีสกัดปัจจัย (Principal Component Analysis : PCA) เพื่อให้ได้ตัวแปรที่สำคัญซึ่งถือเกณฑ์การเลือกตัวแปรที่เข้าอยู่ในองค์ประกอบตัวใดตัวหนึ่งโดยพิจารณาจากค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalue) เท่ากับ 2 และถือเอาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ของตัวแปรแต่ละตัวองค์ประกอบนั้นมีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป ที่บรรยายด้วยตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป ตามวิธีของไกเซอร์ (Kaiser, 1983: 411)

6. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับทุนทางสังคมของตำรวจไทย โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65

2. ผลการเปรียบเทียบระดับทุนทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบันจำแนกตามปัจจัยภูมิหลังของตำรวจ พบว่า ตำรวจที่มีปัจจัยภูมิหลังแตกต่างกันมีระดับทุนทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกปัจจัย ยกเว้นเพศที่ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเพื่อสกัดตัวแปรให้เหลือตัวแปรประกอบที่สำคัญ โดยดำเนินการวิเคราะห์จากเมตริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเน้นองค์ประกอบหลักและทำการหมุนแกนองค์ประกอบหลักแบบตั้งฉาก (Orthogonal rotation) ด้วยวิธีวาริแมกซ์ (Varimax rotation) ได้ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนองค์ประกอบและค่าไอเกน

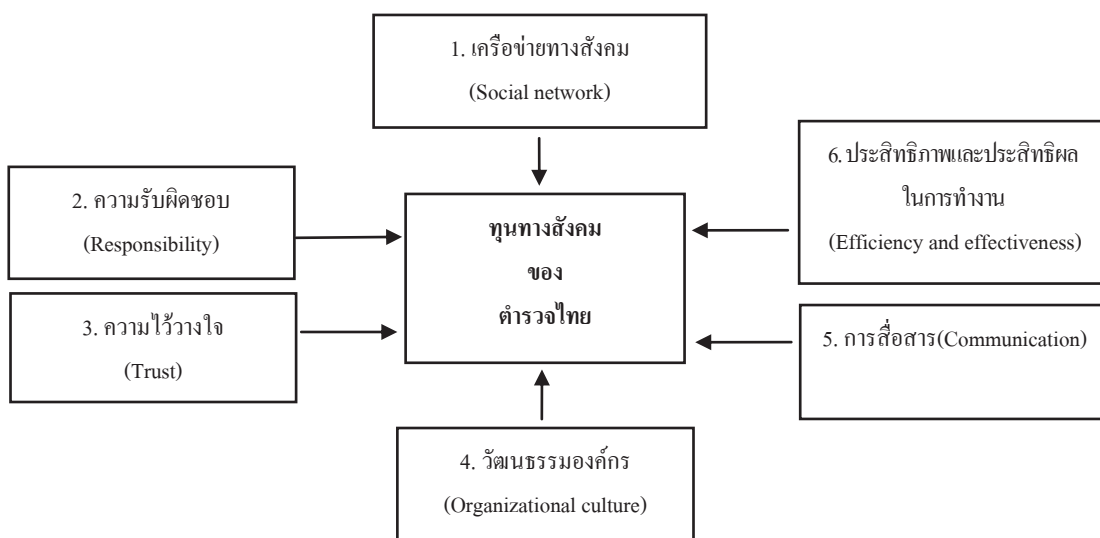
องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ร้อยละของความแปรปรวน	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม
1	50.225	50.225	50.225
2	4.964	4.964	55.189
3	3.083	3.083	58.272
4	3.009	3.009	61.280
5	2.883	2.883	64.163
6	2.146	2.146	66.310
7	1.493	1.493	67.802
8	1.109	1.109	68.911
9	1.042	1.042	69.952
10	.877	.877	70.830

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ร้อยละของความแปรปรวน	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม
11	.912	.912	71.742
12	.989	.989	72.730
13	.868	.868	73.599

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาค่าไอเกน (Eigenvalue) ซึ่งเป็นผลรวมกำลังสองของสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบที่มีค่ามากกว่า 1 มี 9 องค์ประกอบ โดยทั้ง 9 องค์ประกอบ สามารถอธิบายความแปรปรวนสะสมได้ร้อยละ 69.952 ของความแปรปรวนทั้งหมด ผู้วิจัยคัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า 2 ขึ้นไป การพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบว่าตัวแปรแต่ละตัวควรอยู่ในองค์ประกอบใด ใช้เกณฑ์การพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า .30 แล้วจึงพิจารณาเลือกตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดบนองค์ประกอบนั้น ถ้าตัวแปรใดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันหลายค่ามากกว่า 1 องค์ประกอบ จะพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดและสูงกว่าองค์ประกอบอื่นตั้งแต่ 0.1 ขึ้นไปแต่ถ้าความแตกต่างขององค์ประกอบไม่ถึง 0.1 จะไม่พิจารณาเป็นตัวแปรในองค์ประกอบใด และตั้งชื่อองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ชัดเจนได้จำนวน 6 องค์ประกอบ ดังภาพ ที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ประกอบทุนทางสังคมของตำรวจไทย

4. การพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทย คือการพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทยในแต่ละด้านตามองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ และการพัฒนาตำรวจไทยให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีศักยภาพ และมีคุณลักษณะเป็นทุนทางสังคมของตำรวจไทยโดยการปลูกฝังจริยธรรมตำรวจ และความเป็นวิชาชีพตำรวจให้แก่ตำรวจไทย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับทุนทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบัน พบว่าอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนพงษ์ จันทะวงษ์ (2546) ทำการศึกษาเรื่อง “ทุนทางสังคมที่สัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน : กรณีศึกษา ตำบลพระประโทน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม” พบว่า ระดับทุนทางสังคมของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับมาก การที่ระดับทุนทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นองค์กรที่มีประวัติศาสตร์สืบทอดมายาวนาน มีวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง มีเครือข่ายเชื่อมโยงกันตามระบบราชการอยู่แล้ว ดังนั้นทุนทางสังคมด้านเครือข่ายในองค์กรจึงน่าจะอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติยังมีกระบวนการหล่อหลอมวิชาชีพตำรวจ โดยมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลโดยตรงคือโรงเรียนนายร้อยตำรวจและกองบัญชาการศึกษารวมทั้งมีการสร้างเอกลักษณ์ให้ข้าราชการตำรวจมีความรักในองค์กรและมีจิตวิญญาณของความเป็นตำรวจเพื่อประชาชน สอดคล้องกับแนวคิดของฮานิฟาน (Hanifan, 1920) ที่กล่าวว่า การสร้างทุนทางสังคมขึ้นในชุมชนจะต้องมีการสะสมทุนก่อน กล่าวคือ คนในชุมชนต้องสร้างมิตรภาพและต้องเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าครอบครัว รวมทั้งต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน ทุนทางสังคมจึงมีการสะสมขึ้นมาเช่นเดียวกับวรวิ โรมรัตนพันธ์ (2548) ที่กล่าวว่าทุนทางสังคมเกิดจากความพยายามในการปลูกจิตสำนึกเพื่อเสริมสร้างพลังงานร่วมกันโดยให้ทุกคนทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงปัญหาและหล่อหลอมจิตใจร่วมกันเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาองค์กร สถาบัน ชุมชนและสังคม ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ดังนั้น การปลูกจิตสำนึกเพื่อสร้างพลังร่วมกันจึงเป็นเสมือนปัจจัยที่ก่อให้เกิดทุนทางสังคมที่มีอยู่แล้วในแต่ละบุคคลแต่ละองค์กร/สถาบันหรือแต่ละชุมชน และสิ่งนี้ถือว่ามีส่วนที่ทำให้เกิดทุนทางสังคมขึ้น

ผลการเปรียบเทียบระดับทุนทางสังคมของตำรวจไทยในปัจจุบันจำแนกตามปัจจัยภูมิหลังของตำรวจ ที่พบว่า ตำรวจที่มีปัจจัยภูมิหลังแตกต่างกันมีระดับทุนทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกปัจจัย ยกเว้นเพศที่ไม่แตกต่างกัน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับอายุทศ เนติธนากุล และโยธิน แสงวดี (2547) ที่กล่าวว่าทุนทางสังคมและทุนมนุษย์ต่างมีสหสัมพันธ์กัน เพราะคนที่มีการศึกษา ประสบการณ์ ตลอดจนการย้ายถิ่นจะนำไปสู่เครือข่ายทางสังคมและการช่วยเหลือกัน จากนั้นจึงมีผลต่อการใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรท้องถิ่นซึ่งเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่อกัน มีการประยุกต์เทคโนโลยีและ

ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการผลิตซึ่งนำไปสู่การกระจายรายได้ ในที่สุดทุนมนุษย์จะส่งผลต่อทุนทางสังคมตามเป้าหมายที่ต้องการ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) ที่พบว่า องค์ประกอบทุนทางสังคมของตำราวจไทยมี 6 องค์ประกอบ ได้แสดงถึงลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมของตำราวจไทยได้อย่างครบถ้วนตามหลักการและแนวคิดองค์ประกอบในความหมายของทุนทางสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่ 1 เครือข่ายทางสังคม เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อทุนทางสังคมของตำราวจไทย เป็นอันดับ 1 สอดคล้องกับ บูร์ดิเยอร์ (Bourdieu, 1986) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบทุนทางสังคมคือ 1) เครือข่าย 2) ความสัมพันธ์ในเชิงสถาบันของความสนิทชิดเชื้อระหว่างกัน และ 3) การยอมรับกัน วูลค็อกและนารายัน (Woolcock and Narayan, 2005) ที่กล่าวว่า ทุนทางสังคมเป็นบรรทัดฐาน และเครือข่าย ที่รวมให้คนมาทำกิจกรรมร่วมกัน พริตตีและวาร์ด (Pretty and Ward, 2001) กล่าวว่าทุนทางสังคมมีองค์ประกอบประการหนึ่งคือเครือข่าย เช่นเดียวกับที่โคเฮนและพรูแซก (Cohen and Prusak, 2001) กล่าวว่า การมีพฤติกรรมของสมาชิกที่อยู่ในรูปของเครือข่ายระหว่างคนหรือระหว่างชุมชนจะก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันเป็นองค์ประกอบหนึ่งของทุนทางสังคม รวมทั้งองค์การความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ (OECD) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ต่างใช้เครือข่ายทางสังคมเป็นตัวชี้วัดทุนทางสังคม ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับ เนียร์การ์ด ชอร์ และคาร์เตอร์ (Neergaard Shaw and Carter, 2005) ที่ศึกษา เรื่อง The Impact of Gender, Social Capital and Networks on Business Ownership: A Research Agenda โดยพิจารณาทุนทางสังคมจากความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายทางสังคม

องค์ประกอบที่ 2 ความรับผิดชอบ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากต่อทุนทางสังคมของตำราวจไทย ทำให้ความหมายของทุนทางสังคมมีความชัดเจนยิ่งขึ้นว่าต้องเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับศีลธรรมอันดีงาม ดังที่ฟูกูยามา (Fukuyama, 1995) อธิบายทุนทางสังคมว่าเป็นชุดของค่านิยมที่ไม่เป็นทางการ และบรรทัดฐาน/จารีตร่วมกันของสมาชิกกลุ่มซึ่งทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันแต่การมีค่านิยม บรรทัดฐาน/จารีตร่วมกันไม่ได้หมายความว่า จะเป็นทุนทางสังคมทั้งหมดเพราะคุณค่าเหล่านั้นอาจจะเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องก็ได้ ค่านิยมและบรรทัดฐาน/จารีตที่เป็นทุนทางสังคมต้องเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับศีลธรรมอันดีงาม สอดคล้องกับแนวความคิดของบุญทัน ดอกไธสง (2551) ที่อธิบายว่าความรับผิดชอบมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะตำราวจที่มีความรับผิดชอบจะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนให้สำเร็จลุล่วงเป็นผลดีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งจะทำให้เกิดการยอมรับในภาระหน้าที่ในฐานะผู้ชำนาญและเชี่ยวชาญในวิชาชีพตำราวจก่อให้เกิดความไว้วางใจและความมั่นใจต่อระบบและตำราวจไทย และรัตนพงษ์ จันทะวงษ์ (2546) ศึกษาเรื่อง “ทุนทางสังคมที่สัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน : กรณี ศึกษา ตำบลพระประโทน อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม” โดยใช้องค์ประกอบทุนทางสังคม 7 ประการ องค์ประกอบประการหนึ่งคือการมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

องค์ประกอบที่ 3 ความไว้วางใจ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อทุนทางสังคมของตำรวจไทย เป็นอันดับ 3 ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ฟูกูยามา (Fukuyama, 1995) ที่ชี้ให้เห็นว่าทุนทางสังคมเป็นเรื่องที่มีอยู่แล้วโดยธรรมชาติในแต่ละสังคม และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมของความไว้วางใจ การพึ่งพาอาศัย หรือต่างตอบแทนกัน ค่านิยมในการรวมกลุ่มของประชาชนในการแก้ไขปัญหา พริตตี้และวาร์ด (Pretty and Ward, 2001) ที่อธิบายว่าความสัมพันธ์ของความไว้วางใจเป็นหนึ่งในสี่ประเด็นหลักของทุนทางสังคม โคเฮนและพรูแซก (Cohen and Prusak, 2001) อธิบายว่า ทุนทางสังคมประกอบด้วยสิ่งที่เอื้อให้การติดต่อกันระหว่างบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือความไว้วางใจ ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน การมีค่านิยมร่วมกัน การมีพฤติกรรมของสมาชิกที่อยู่ในรูปของเครือข่ายระหว่างคนหรือระหว่างชุมชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกัน นอกจากนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของนิคและคีเฟอร์ (Knack and Keefer, 2006) พัทนัม (Putnam, 2006) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2551) ที่ต่างเห็นว่า ความไว้วางใจเป็นองค์ประกอบหนึ่งของทุนทางสังคม

องค์ประกอบที่ 4 วัฒนธรรมองค์กร เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อทุนทางสังคมของตำรวจไทย เป็นอันดับ 4 วัฒนธรรมองค์กรของตำรวจไทยเป็นสิ่งที่ยึดถือปฏิบัติติดต่อกันมาช้านาน ทำให้องค์กรตำรวจมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างไปจากองค์กรอื่นและเป็นจุดเด่นของตำรวจไทย ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับ อำภา จันทราภาส (2543) ที่ศึกษาเรื่อง “ทุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ณ บ้านโป่งนก ตำบลแม่ทา อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า ทุนทางวัฒนธรรมในชุมชน เป็นทุนทางสังคมประเภทหนึ่งที่มีอยู่ในชุมชนและส่งผลให้เกิดความเข้มแข็ง และสอดคล้องกับ ชยุต อินพรหม (2547) ที่ศึกษาเรื่อง “ทุนทางสังคมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ : กรณีศึกษา สถานีวิจัยหอดูดาววัดตะโหมด ตำบลตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง” พบว่า ปัจจัยสำคัญในกระบวนการทุนทางสังคมประการหนึ่งคือประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน

องค์ประกอบที่ 5 การสื่อสาร เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อทุนทางสังคมของตำรวจไทย เป็นอันดับ 5 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ อุดม บัวเกษ (2548) ที่ศึกษาเรื่อง “ทุนทางสังคมในอำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ” พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารมีผลทำให้ระดับทุนทางสังคมต่างกัน พิมลรัตน์ ผาคำ (2549) ที่ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยทุนทางสังคมที่สนับสนุนความสำเร็จของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกายในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น” พบว่า ทุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารมีผลต่อการดำเนินงานของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดขอนแก่น

องค์ประกอบที่ 6 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อทุนทางสังคมของตำรวจไทย เป็นอันดับ 6 สอดคล้องกับแนวความคิดของบุญทัน ดอกไธสง (2551) ที่เห็นว่าประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานเป็นตัวชี้วัดทุนทางสังคมได้เป็นอย่างดี และรัตนพงษ์ จันทะวงษ์ (2546) ที่ศึกษาเรื่อง “ทุนทางสังคมที่สัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน : กรณีศึกษา ตำบลพระ

ประโทณ อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม” โดยใช้องค์ประกอบทุนทางสังคม 7 ประการ และองค์ประกอบประการหนึ่งคือการมีประสิทธิภาพในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทย ให้มีภารกิจหลักในการกำหนดนโยบาย แนวทางและกรอบแนวคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาทุน ทางสังคมของตำรวจไทยกำกับดูแลการศึกษาวิจัยและการพัฒนาตัวชี้วัด ผลักดันยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ โดยให้กองยุทธศาสตร์เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบในการปฏิบัติ

2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรจัดทำแผนที่ทุนมนุษย์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสำรวจและจัดทำระบบฐานข้อมูลตำรวจไทยที่เป็นภูมิปัญญาหรือเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญในงานแต่ละสาขาที่มีอยู่ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควบคู่กับการสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายและเชื่อมโยงกับความ ต้องการในทุกกองบัญชาการ

3. โรงเรียนนายร้อยตำรวจพิจารณาทบทวนปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น เพิ่มรายวิชาจริยธรรมตำรวจและเน้นการเรียนการสอนเชิงปฏิบัติ เร่งสนับสนุนให้คณาจารย์สร้างผลงานวิชาการ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและเป็นศูนย์กลางความรู้ด้านวิชาการตำรวจ ตำรวจติดตามคุณภาพบัณฑิตมาพิจารณาหาแนวทางพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของโรงเรียนให้เป็นตำรวจที่มีความรับผิดชอบ เชื่อสัตย์เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจได้ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน

4. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรศึกษาสภาพแวดล้อมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอย่างสม่ำเสมอ โดยพิจารณาถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) เพื่อการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรในส่วนที่ไม่เกื้อกูลต่อความเจริญก้าวหน้าของตำรวจไทย

5. หน่วยงานในสำนักงานตำรวจแห่งชาติประกาศช่องทางการสื่อสารให้รู้อย่างชัดเจนแน่นอนรวมทั้งนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนระบบการสื่อสาร

6. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรนำกระบวนการของเกลียวความรู้ (Knowledge Spiral) มาดำเนินการเพื่อดึงความรู้และภูมิปัญญาที่อยู่ในตัวของตำรวจแต่ละคน (Tacit knowledge) ออกมาเป็นความรู้และภูมิปัญญาที่เปิดเผยที่เป็นเหตุเป็นผล (Explicit knowledge) ที่ตำรวจทุกคนสามารถเข้าถึง ได้สะดวก

7. แก้ไขกฎหมายว่าด้วยตำรวจให้เอื้อต่อการพัฒนาทุนทางสังคมของตำรวจไทยโดยมิให้การบริหารจัดการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติถูกแทรกแซงจากอิทธิพลทางการเมือง ซึ่งจะส่งผลให้ตำรวจมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจได้ว่าความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานเกิดจากความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตให้เป็นผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทุนทางสังคมไทย ในส่วนของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเพื่อนำข้อค้นพบมาพัฒนาปรับปรุงเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการสำนักงานตำรวจแห่งชาติในภาพรวม
2. ควรมีการศึกษาสาเหตุหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดทุนทางสังคมของตำรวจไทยในเชิงปริมาณ
3. ควรมีการศึกษากระบวนการสร้างเสริมทุนทางสังคมโดยการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร
4. ควรมีการศึกษาวิธีการนำทุนทางสังคมของตำรวจไทยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์กรว่าจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านใด และจะดำเนินการอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- ชยุต อินพรหม. (2547). ทุนทางสังคมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ: กรณีศึกษา สถานีวิจัยสัตว์ป่าเขานางรำ จังหวัดสุพรรณบุรี. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญทัน ดอกไธสง. (2551). การจัดการทุนมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ตะวัน.
- พิมลรัตน์ ผาคำ. (2549). ปัจจัยทุนทางสังคมที่สนับสนุนความสำเร็จของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกายในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท (เศรษฐศาสตร์). พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร
- รัตนพงษ์ จันทะวงษ์. (2546). ทุนทางสังคมที่สัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน : กรณีศึกษา ตำบลพระประโทน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). นครปฐม : สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- วรวิทย์ วัฒนรัตน์. (2548). ทุนทางสังคม. กรุงเทพมหานคร: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข.
- สุวรรณ สุวรรณเวช, พล.ต.ต. (2532). ประวัติและวิวัฒนาการตำรวจไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- อายุทธ เนติชนากุล และ โยธิน แสงศิริ. (2547). วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช. 17(1) : 14 ; มกราคม-มิถุนายน.
- อำภา จันทราภาศ. (2543). ทุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน กรณีศึกษา บ้านโป่งนก ตำบลแม่ทะ อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท (พัฒนาชุมชน). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Bourdieu, Pierre. (1968) *The Forms of Capital*. New York: Greenwood.

- Cohen, D and Prusak, L. (2001). **In Good Company**. How social capital makes organization work, Harvard Business School Press, Boston.
- Coleman, James S. (1988). "Social Capital in the creation of Human Capital", In **Social Capital A Multifaceted Perspective**. 13-36: Washington D.C.: World Bank.
- Fukuyama, F. (1995). **Trust : The Social Virtues and The Creation of Prosperity**. London: penguin.
- Hanifan, L. J. (1920). **The Community Center**. Boston: Silver Burdett.
- Knack, Stephen And Philip Keefer. (2006). "Does Social Capital have an Economic payoff A Cross Country Investigation", **The Quarterly Journal of Economic**. 12(4): 1251-1288; November.
- Neergaard, Helle; Shaw, Eleanor; and Carter, Sara. (2005). The Impact of Gender, Social Capital and networks on Business Ownership: A Research Agenda. **International Journal of Entrepreneurial Behaviour & Research**, Vol. 11 No. 5, (p.338-357).
- Pretty J. and Ward, H. (2001). "Social capital and the environment", **World Development** 29. 2: 209-227.
- Price, Derek J. (1963). **Little Science, Big Science**. New York: Columbia University Press.
- Putnum D, Robert. (2006). **E Pluribus Unim: Diversity and Community in the Twenty-First Century**. Nordic Political Science Association.
- Teachman and et al. (1966). "Social capital and dropping out of school early". **Journal of Marriage and the Family**. 58: 773-783.
- Woolcock, M. and Narayan, D. (2005). "Social Capital: Implication for Development Theory, Research and Policy", **World Bank Research Observer**. Washington, D.C. 15: 225-249; May.
- World Bank. (2006). **Measuring Social Capital: An Integrated Questionnaire**. Washington: Working Paper.
